

**18 ve 19 Temmuz 2017 tarihlerinde Brüksel’de gerçekleştirilen
TÜRKİYE-AB KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ 36. Toplantısı
ORTAK DEKLARASYONU**

1. Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK), Türkiye ve AB’den örgütlü sivil toplum temsilcilerini bir araya getirmektedir. KİK, Türkiye ve AB arasındaki Ortaklık Anlaşması çerçevesinde kurulmuş olan diğer organları tamamlar ve her iki taraftaki sivil toplum örgütlerinin katılım müzakerelerini takip etmelerine ve ortak çıkarları ilgilendiren konuların tartışılmasına imkan sağlar. KİK üyeleri, çeşitli ekonomik ve sosyal çıkar gruplarından oluşur.
2. KİK, 15 Temmuz 2016 tarihinde demokratik yollarla seçilmiş hükümete ve anayasal düzene karşı yapılan darbe girişimini en güçlü şekilde kınadığını yineler. KİK, darbe teşebbüsünün tüm mağdurlarını saygıyla anarken, hem Türkiye’de hem de AB’de meydana gelen terör saldırılarını kınar. KİK, hem AB Üye Devletler’e hem de Türkiye’ye, teröristlere karşı ortak harekete geçme çağrısında bulunur.
3. Türkiye, 1950 yılından bu yana Avrupa Konseyi’ne üyedir ve Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirme sorumluluğu vardır. KİK, failerin yargı önüne çıkarılması için her türlü çabanın gösterilmesi gerektiğini; ancak adil yargılanma hakkına ve hukuki süreçlerin kurallara uygun işletilmesi ilkesine riayet edilmesi gerektiğini vurgular. Ayrıca, evrensel temel haklar, yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğüne saygı göstererek, alınan tüm tedbirlerin, demokrasi, sivil haklar ve sosyal uyumu daha da güçlendirmesi gerektiğini vurgular. KİK, kamu çalışanlarının tutuklanmaları ve toplu işten çıkarılmaları konusunda büyük endişe duyduğunu ifade eder ve Türkiye’den, Türk vatandaşlarını sivil hakları açısından etkileyen olağanüstü halin en kısa sürede kaldırılması ricasında bulunur. KİK, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu’nun kurulmuş olduğuna dikkat çeker ve hukuki süreçlere erişimi kolaylaştırmada üstlendiği rolü memnuniyetle karşılar. KİK, vatandaşların kamu hayatına katılımın bir işareti olan barışçıl girişimlerini tanıma çağrısında bulunur.
4. KİK, Türkiye ve AB sivil toplum örgütleri arasındaki diyalogun sürdürülmesinin önemini vurgular. KİK, uzun vadeli işbirliğinin devam ettirilmesi taahhüdünü yineler ve sivil toplum örgütlerinin, yalnızca sivil özgürlüklere saygı gösterilen bir ortamda işlev gösterebileceğinin altını çizer.

Türkiye-AB ilişkilerinin durumu ve Türkiye-AB beyanının uygulanması

5.KİK, 23. (Yargı ve temel haklar) ve 24. fasıllarda (Adalet, özgürlük, güvenlik) ilerleme sağlama yönündeki tavsiyeyi memnuniyetle karşılar ve bu iki faslın açılması çağrısında bulunur. KİK Üyeleri, aşağıda belirtilen hususlar temelinde ve 23. ve 24. Fasıllar doğrultusunda, Türkiye-AB diyalogunun odak noktasının, temel hak ve özgürlüklerin etkili bir şekilde uygulanması olması gerektiğini vurgular:

- Hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı;
- Bireysel olarak ayrımcılığa uğrama veya cezalandırılma korkusu olmaksızın ifade özgürlüğü;
- Çeşitliliği destekleyecek şekilde medya özgürlüğü;
- Örgütlenme ve toplanma özgürlüğü;
- Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği;
- Sendikal haklar;
- Cinsiyete dayalı, dini veya kültürel gruplar da dahil olmak üzere azınlık hakları;
- Tüketici hakları.

6.KİK, tüm tarafları, Kıbrıs sorununun, BM çerçevesinde ve BM Genel Sekreteri tarafından belirlenen ölçütlere uygun olarak, adil, kapsamlı ve uygulanabilir bir çözüme kavuşturulmasına yönelik müzakerelerin yeniden başlatılmasını aktif bir şekilde desteklemeye davet eder. KİK, AB değerlerinin sürece katkı sağlayabilmesi adına AB'nin son konferansta gözlemci olarak bulunmuş olmasını memnuniyetle karşılar. KİK, Türk hükümetinden, Ankara Protokolü'nü tüm AB üye devletleri için tamıyla uygulamasını ve böylelikle müzakerelerin askıya alınmış olduğu ilave fasılların da açılmasını kolaylaştırması ricasında bulunur. Bununla birlikte, KİK, Kıbrıs Türk Kesimi'nin ekonomik kalkınmasına ilişkin, 22 Ocak 2007 tarihli Avrupa Birliği Konseyi kararını da dikkate alır.

7.KİK, Türkiye'nin çok sayıda mülteciye yeterli kabul ve yaşam şartlarının sağlanması konusunda gösterdiği üstün çabayı övgüyle karşılar. Türkiye'deki mülteci sayısı, 3.4 milyona ulaşmış olup, bu durum Türkiye'yi dünyada en fazla mülteci nüfusuna ev sahipliği yapan ülke durumuna getirmiştir.

8.KİK, 18 Mart 2016 tarihli AB-Türkiye Beyanı'nın, Doğu Akdeniz'deki göç sorununu hem etkili hem de AB ve Türkiye tarafından ortak bir şekilde ele almada halen kilit rol oynadığına dikkate çeker. KİK, göçe sebep olan itici güçlerin varlığını sürdürmeye devam etmesi nedeniyle, bu sorunun üstesinden gelebilmek için işbirliğine olan ihtiyacı vurgular ve tüm taraflara, taahhütlerini yerine getirmeleri çağrısında bulunur.

9.KİK üyeleri, halihazırda Schengen bölgesine kısa süreli kalmak üzere seyahat eden Türk vatandaşlarına uygulanan vize zorunluluğunun kaldırılmasına yönelik ilerleme kaydetmek üzere Aralık 2013 tarihinde başlatılan vize serbestisi diyaloguna verdiği desteği yineler. Aynı zamanda KİK üyeleri, vize serbestisinin, Türkiye ve AB Üye Devletleri arasında güvenin tesis edilmesinde oynayabileceği önemli rolü dikkate alır ve bu nedenle, hem Türk hükümetine hem de Avrupa Komisyonuna, vize serbestisi yol haritasında kalan kriterlerin yerine getirilmesi için tam işbirliği çağrısında bulunur. KİK, temel haklara tam anlamıyla saygı gösterilmesi de dahil olmak üzere üzerinde mutabık kalınan tüm kriterlerin yerine getirilmesi gerektiğinin altını çizer.

Türkiye’deki Ekonomik Durum ve AB-Türkiye Ekonomik Gelişmeleri

10. KİK, çok ciddi sınamalara rağmen, Türk ekonomisinin dayanıklılığını memnuniyetle karşılarken, bu pozitif ekonomik büyümenin, mevcut gerginliklerin olmadığı bir ortamda, daha da fazla olabileceğini belirtir ve karşılıklı güvenin temelini güçlendirme çabasında bulunma çağrısı yapar.

11.KİK, AB ve Türkiye arasında, ekonomik ilişkileri güçlendirmek, sağlam sınai ilişkileri desteklemek, daha iyi bir iş ortamı ve daha derin ikili ticaret ve yatırım ilişkileri sağlamak amacıyla, her iki tarafın iş dünyasının önde gelen kuruluşlarının temsilcileri de dahil olmak üzere, Türk Hükümeti ve Avrupa Komisyonu temsilcilerini bir araya getiren üst düzey ekonomik diyalogun oluşturulmasını ikrar eder ve bu üst düzey ekonomik diyalogun ikinci toplantısının 2017 yılının sonbaharında yapılması çağrısında bulunur.

12.KİK, Avrupa Komisyonu’nun Gümrük Birliği Anlaşması’nın güncellenmesi önerisini ve ikili ticari ilişkilerin güçlendirilmesi sürecine, hem ilave ekonomik sektörlerin hem de iş gücü, sosyal ve çevresel standartlar hakkında bir sürdürülebilirlik faslının dahil edilmesine yönelik tavsiyelerini memnuniyetle karşılar.

13. KİK, AB ve Türkiye arasındaki her türlü ticaret anlaşması sürecinde, hem müzakere hem de uygulama aşamalarına sosyal ortakların (işveren örgütleri ve sendikalar) ve diğer sivil toplum kuruluşlarının katılımlarının sağlanması ve onlarla etkili bir istişare sürecinin yürütülmesi gerektiğine inanır. Bu anlamda, KİK, AB-Türkiye ilişkilerinde ortak sivil toplum kuruluşu olma sıfatıyla, bu istişari rolü oynamaya hazır olduğunu ifade eder.

Türkiye’de kadın hakları ve istihdamı da dahil olmak üzere toplumsal meselelerin ve istihdamın durumu

14. KİK, ILO Avrupa Bölge Konferansı’nın İstanbul’da düzenlenecek olmasına dikkat çeker.

15. KİK, ILO’nun temel sözleşmelerine uygun olarak, temel çalışma hakları ve insan onuruna yakışır işin desteklenmesi ve kayıt dışı ekonomiden kayıtlı ekonomiye geçişin kolaylaştırılması için daha fazla tedbir ve politikanın uygulanması gerektiği konusunda mutabıktır. Böylece, devlet için vergi matrahı yükselecek, işletmeler arasındaki adil rekabet artacaktır. KİK, adil ticaret ve kurumsal sosyal sorumluluğun, AB ve Türk işletmelere sunduğu fırsatları kabul eder.

16. KİK, şiddete teşvik dışında tüm fikirlerin özgürce ifade edilebildiği; ulusal mevzuata göre, kamuya açık alanlarda gösteri yapma ve grev yapma hakkı da dahil olmak üzere ifade ve örgütlenme özgürlüğünün önemli ilkeler olduğu ve her türlü azınlık da dahil sivil toplumun tüm bileşenlerinin özgürce var olabildikleri ve düşüncelerini ifade edebildikleri, çoğulcu ve barışçıl bir topluma doğru kararlı ve geri dönüşü olmayacak şekilde ilerlemenin her iki tarafın da menfaatine olduğunu vurgular.

17.KİK, Birleşmiş Milletler’in 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi’nde yer alan 8. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi çerçevesinde, devamlı, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın, tam ve üretici istihdamın ve herkes için insan onuruna yakışır işlerin sağlanmasının önemini hatırlatır.

18.KİK, işgücü piyasasına eşit erişimin, kadınların ekonomik bağımsızlığının ve kamusal hayata katılımlarının temeli olduğunu vurgular. Kadın girişimciliğine verilen destek çoğaltılırken, dijital ve finansal kapsayıcılık da kolaylaştırılıp, artırılmalıdır.

19.KİK, kadınların kaliteli işlerde istihdam edilmelerine yönelik eylem ve yatırım çağrısında bulunur.

20.KİK, siyasi taahhüdün yanı sıra, hem AB'deki hem de Türkiye'deki toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yasaların ve politikaların fiiliyatta tam olarak uygulanması ve kadın erkek eşitsizliğinin giderilmesi için somut desteğin verilmesi, nicel hedeflerin belirlenmesi ve tanımlanmış teşviklerin sunulması ricasında bulunur.

21.KİK, kadınların sosyal ve ekonomik olarak güçlendirilmelerinin ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana politikaların konusu haline getirilmesinin, toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçek anlamda sağlanması açısından çok önemli olduğunu düşünür. Kadınların eğitim ve istihdam oranları artırılmalı ve iş gücüne katılan kadınların, ev içerisindeki sorumluluklarından ve çocuk ve yaşlı bakımı gibi görevlerinden ayrı kalabilmelerini sağlayacak fırsatlar sunulmalı ve bu amaçla gerekli altyapılar oluşturulmalıdır.

22.KİK, kadınların iş ve aile yaşamlarını uzlaştırmanın, büyümenin itici gücü olduğunu vurgular. Kamu yetkililerinin kaliteli sosyal hizmet, gelir desteği, transfer ödemeleri ve yeterli sosyal güvence garantisi vermeleri gerekir.

23.KİK, kadınların istihdamına yönelik teşviklerin uzatılması kararını ve benzeri girişimleri memnuniyetle karşılar (2015/8321 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 21576 sayılı Resmi Gazete, 28 Aralık 2015) ve Türkiye'de mali yükün işverenin üzerinde olmadığı, böylece işverenin kadın istihdam etmekten caymadığı, yeni ve güçlü bir çocuk bakım sistemi olması gerektiğinin altını çizer. Ayrıca, çocuk bakımı sektöründeki istihdamı kayıt dışı ekonomiden çıkarıp kayıt altına almak için, sektörün hem AB hem de Türkiye'de profesyonel bir yapıya kavuşturulması gerekir.

Bir Sonraki KİK Toplantısı

24. 37. KİK Toplantısı, 2017 yılının ikinci yarısında Türkiye'nin Adana ilinde gerçekleşecektir.

Daha fazla bilgi için: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eu-turkey-jcc>